

บทที่ 4

พระราชบัญญัติลูกเสือ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียนและสถานที่อันสมควร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 เพื่อเป็นแนวทางยึดถือและเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินกิจการลูกเสือไทย ต่อมาข้อบังคับลักษณะการปกครองมิได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสมตามแต่ละยุคสมัย จนภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นพระราชบัญญัติลูกเสือ แต่เนื้อหาและจุดมุ่งหมายยังคงมีหลักการเหมือนเดิม ส่วนรายละเอียดแตกต่างกันไปตามความต้องการและสภาพของเหตุการณ์บ้านเมืองในแต่ละยุค

ข้อบังคับลักษณะการปกครองและพระราชบัญญัติลูกเสื่อดังแต่ พ.ศ. 2454 จนถึงปัจจุบัน มีทั้งสิ้นรวม 7 ฉบับ ดังนี้

1. ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454
2. ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2461 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2461
3. ประกาศข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2461 แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2478 ประกาศใช้ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2478
4. พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2482 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2482
5. พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2490
6. พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2507
7. พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2509 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2509

พระราชบัญญัติทั้ง 7 ฉบับนี้ แต่ละฉบับมีความแตกต่างกันไปตามแต่สภาพเหตุการณ์ของสังคมแต่ละยุคสมัย ดังรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับแรก พ.ศ. 2454

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับ พ.ศ. 2454 นี้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎข้อบังคับในกิจการลูกเสือไทย โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 ซึ่งถือเป็นวันก่อตั้งลูกเสือไทยครั้งแรก โดยข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับนี้ได้กำหนดฐานะของกองลูกเสือให้เป็นสาขาแห่งกองเสือป่า โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้อุปถัมภ์ลูกเสือทั่วไป บรรดาผู้ตรวจการ ผู้กำกับ นายหมู่ และลูกเสือทุก ๆ คน ต้องถือว่าเป็นข้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยตรงทุกคน

ในด้านการปกครอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งผู้ไว้วางพระราชหฤทัยผู้หนึ่งเป็นผู้ตรวจการใหญ่ มีหน้าที่เป็นผู้ตรวจการปกครอง และการฝึกหัด ส่งสอนลูกเสือให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ และยังให้มีผู้ตรวจการประจำมณฑล

นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีสภากรรณการกลางตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ มีหน้าที่บังคับบัญชาารมณฑล และตำรวจทั้งปวงที่เกี่ยวข้องด้วยลูกเสือ ส่วนตามมณฑลต่าง ๆ ก็ให้มีสภากรรณการประจำมณฑล ทำหน้าที่บริหารงานลูกเสือโดยทั่วไป

การตั้งกองลูกเสือ ตามข้อ 22 กำหนดให้ตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียนหรือสถานที่ใดก็ได้ตามแต่สภาการมณฑลจะเห็นสมควร

ผู้ตรวจการประจำมณฑลจะเป็นผู้เลือกผู้กำกับลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือ โดยเสนอให้สภากรรณการประจำมณฑลแต่งตั้ง ผู้กำกับลูกเสือต้องมีอายุ 20 ปีเต็ม ส่วนรองผู้กำกับลูกเสือต้องมีอายุ 18 ปีเต็ม

เกี่ยวกับประเภทลูกเสือใน ข้อ 31 กำหนดลูกเสือมี 3 ชั้นคือ

- (1) ลูกเสือเอก
- (2) ลูกเสือโท
- (3) ลูกเสือสำรอง

คุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเข้าเป็นลูกเสือสำรอง มีกำหนดอยู่ในข้อ 32 ว่า ต้องเป็นเด็กชายอายุไม่ต่ำกว่า 11 ปีเต็ม และไม่เกินกว่า 18 ปีเต็ม มีร่างกายสมบูรณ์ เป็น

นักเรียนอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งกองหรือเป็นบุตรผู้มีหลักฐาน และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร

ในข้อ 42 มีที่น่าสังเกตคือ เมื่อแรกตั้งกองลูกเสือขึ้นนี้ ลูกเสือที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว โดยเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียน ยังให้คงชื่อไว้ในทะเบียนลูกเสือไม่ต้องจำหน่าย แต่ยกไปอยู่ในกองหมุน และถึงแม้เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่แล้ว จะไปรับหน้าที่ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับในหมวดอื่น ก็ไม่ต้องถอนชื่อออกจากทะเบียนเดิม ดังนั้นตามลักษณะปกครองลูกเสือฉบับนี้ ลูกเสือในระยะแรกจึงมีสองประเภทคือ ลูกเสือประจำการกับลูกเสือกองหมุน

ในเรื่องวินัยระบุไว้ในข้อ 43 ในล้นวนเกี่ยวกับลูกเสือได้บัญญัติไว้ดังนี้ ลูกเสือจะถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ประพฤติตนเป็นคนไม่เรียบร้อย เช่น เล่ห์หลุร้ายาเมา
- (2) เล่นเป็ย
- (3) เที่ยวในที่ไม่ควรเที่ยว
- (4) ไม่อยู่ในถ้อยคำปิตามารดา จนปิตามารดาบอกรกล่าว
- (5) สักทษภัยหรือประพฤดิฉ้อโกงต่าง ๆ แม้แต่เล็กน้อย
- (6) ขูดปดเป็นเมืองนิตย์ เหลือที่จะแก้ไขให้หายได้
- (7) บุงง หรือแนะนำให้ลูกเสืออื่นประพฤดิชั่ว
- (8) ท้าผิตอย่างโต ๆ จนถูกไล่ออกจากโรงเรียน
- (9) ชัดชินอำนาคผู้บังคับบัญชา โดยกิริยาอันรุนแรงและโดยจงใจ
- (10) ประพฤดิผิตข้อสัญญาที่ได้ให้ไว้เพื่อเข้าประจำกอง

นอกจากนี้ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2454 ยังได้กล่าวถึงเรื่องเครื่องแต่งตัวโดยกำหนดลักษณะเครื่องแต่งตัว เครื่องประกอบเครื่องแต่งตัว เครื่องหมายอักษรย่อ ประจำหมวดต่าง ๆ และหมวดสุดท้ายคือหมวดที่ 10 ได้บัญญัติวิธีการเคารพด้วยประการต่าง ๆ และในโอกาสต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดี

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2454 ได้บัญญัติข้อปฏิบัติต่าง ๆ ไว้เพียง 10 หมวด รวม 62 ข้อ ถึงแม้จะไม่ละเอียดและชัดเจนเท่าที่ควร แต่ก็ถือได้ว่าเป็นแนวทางในการกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับต่อมา รวมทั้งพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับต่าง ๆ ในเวลาต่อมาด้วย

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2461

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือไทยฉบับแรกได้ใช้มาจนถึง พ.ศ. 2461 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการปรับปรุงขึ้นใหม่ โดยขยายความออกไปจากฉบับเดิมเป็นอันมาก มีจำนวนข้อใหญ่ 132 ข้อ ซึ่งแต่เดิมมีเพียง 62 ข้อ¹

ในเรื่องเกี่ยวกับการปกครองทั่วไป การปกครองมณฑลและประจำภาค การปกครองกองลูกเสือ ยังมีเนื้อหาสาระคงเดิม แตกต่างในรายละเอียดบางตอนเพียงเล็กน้อย

ข้อบังคับที่เพิ่มขึ้นมาและสำคัญควรกล่าวถึงคือ ในหมวดที่ 5 ว่าด้วย ธงประจำกองลูกเสือ ได้ระบุว่า เมื่อมีโอกาสจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานธงประจำกองไว้ต่อพระองค์ สำหรับเป็นที่เคารพแห่งลูกเสือทั้งหลาย มณฑลละธง ธงประจำกองลูกเสือจะมีรูปลักษณะอย่างไรสุดแล้วแต่พระราชประสงค์ ที่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างขึ้น

เกี่ยวกับประเภทของลูกเสือ ในข้อ 48 ระบุว่าลูกเสือมี 3 ชั้น คือ

- (1) ลูกเสือเอก
- (2) ลูกเสือโท
- (3) ลูกเสือสำรอง

นอกจากนี้บางตำบลให้มีกองลุ่มทบฮักอย่างหนึ่งเรียกว่า สำรองลูกเสือ ซึ่งได้แก่เด็กที่ตั้งใจจะเป็นลูกเสือ แต่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือได้ครบทุกข้อ เช่น เรื่องเครื่องแต่งตัว เป็นต้น

การฝึกอบรมลูกเสือได้ระบุไว้ในหมวดที่ 7 ว่าด้วย วิชาลูกเสือ การฝึกฝน การล่องโล่ และการแรมคืน โดยการฝึกอบรมได้กำหนดให้ลูกเสือแต่ละชั้นมีหลักสูตรเฉพาะชั้น นอกจากนี้ข้อ 63 ยังได้กำหนดให้มีการฝึกฝนเสือป่าตามแบบสิ่งล่อนเสือป่าและลูกเสือทุก ๆ บท และฝึกหัดเสือป่าราบบางส่วน แล้วแต่ล่ภามณฑลจะเห็นสมควร กับชักนำให้เล่นการเล่นลูกเสือต่าง ๆ

¹ "ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2461" ราชกิจจานุเบกษา 35 (6 เมษายน 2461), หน้า 11-68.

และในข้อ 65 ได้กำหนดชั้นตอนพิธีรับเข้าประจำกองของลูกเสือโทอย่างละเอียดทุกชั้นตอนอีกด้วย

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีการคัดลูกเสือเป็นเหล่าต่าง ๆ โดยในข้อ 68 ได้ระบุเหล่าต่าง ๆ เช่น เหล่าราบ เหล่าพราน เหล่าช่าง เหล่าดับเพลิง เหล่าพยาบาล เหล่าสมุทรเล่นา เป็นต้น กับให้มีการฝึกหัดวิชาพิเศษ โดยไม่จำเป็นต้องฝึกหัดที่กองอย่างเดียว แต่ได้ให้ปฏิบัติตามราหรือผู้ปกครองลูกเสือที่มีความชำนาญในวิชาใดวิชาหนึ่งฝึกหัดก็ได้

ข้อ 72 กำหนดวิชาพิเศษไว้ 11 อย่าง คือ

- (1) วิชาจักสาน
- (2) วิชาช่างไม้
- (3) วิชาช่างเย็บ
- (4) วิชาทำเครื่องเหล็ก
- (5) วิชาช่างกลชิ้นต่ำ
- (6) วิชาเดินเรือชิ้นต่ำ
- (7) วิชาทำเชือก
- (8) วิชาทอสิ่ง
- (9) วิชาทำสวน
- (10) วิชาทอเสื่อ
- (11) วิชาทำนา

ลูกเสือที่ฝึกหัดวิชาพิเศษนี้ เมื่อสามารถล่องโล่ววิชาพิเศษได้ ก็จะได้รับพระราชทานเหรียญศิลป ซึ่งข้อ 77 กล่าวว่า เหรียญศิลปนี้ให้ใช้ติดอกข้างขวาได้ตลอดเวลาทั้งแต่งเครื่องลูกเสือและเครื่องแต่งตัวอย่างอื่น

ในข้อที่ 95 กำหนดให้กองลูกเสือทุกกอง สัตให้มีแผ่นทองและหนังสือวางไว้ในที่เปิดเผยสำหรับกอง เพื่อประกาศชื่อลูกเสือที่มีความชอบเป็นพิเศษและความผิด

และข้อ 96 ให้ลูกเสือทุกกองมีสโมสรสถานเพื่อประชุมหารือในกิจการของลูกเสือ เพื่อสนทนาวิสาสะ เพื่อความรื่นเริงและรับคำสั่งสอน

นอกจากนี้ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือฉบับนี้ยังได้กำหนดการเคารพ วิธีการ เคารพ ตลอดจนบุคคลและวัตถุต่างที่ควร เคารพอีกด้วยนับว่ามีความละเอียดและชัดเจนกว่าเดิมเป็นอันมาก

ต่อมาเมื่อประกาศเพิ่มเติมข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2461 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มเติมข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2461 ว่าลูกเสือที่นับว่าเป็นลูกเสือเอก นอกจากมีความรู้รอบโลได้วิชาลูกเสือเอกตามข้อ 58 แล้ว ต้องแสดงว่าเป็นผู้รู้จักการรอมถนนทรพีจนเก็บไว้ในคสังอมลินได้ตามที่สำนักงานคณะกรรมการจัดการลูกเสือมณฑลกำหนด

โดยข้อบังคับเพิ่มเติมนี้ ได้กำหนดให้ใช้ในท้องที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2461 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2478

ข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2461 ได้ใช้มาเป็นเวลานานจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2478 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลผู้ทรงดำรงตำแหน่งสภานายกสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งประเทศไทย ได้จัดการปรับปรุงการทำพิธีรับลูกเสือโทเข้าประจำกอง ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและเหมาะสมด้วยกาลสมัยโดยการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พระพุทธศักราช 2461 ซึ่งได้ยกเลิกข้อความในข้อ 65 หมวดที่ 8 แล้วบัญญัติข้อ 65 ขึ้นใหม่ โดยเพิ่มเติมขั้นตอนให้มีพิธีทางคำสัญญาและการให้สัตย์ปฏิญาณต่อหม่าธงชาติสยาม และเมื่อเสร็จพิธีให้ลูกเสือทั้งหมดกระทำการเคารพถวายแด่พระมหากษัตริย์

พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2482

กิจการลูกเสือของไทยได้ดำเนินการมาโดยอาศัยข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2461 จนถึง พ.ศ. 2482 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 คณะกรรมการบริหารกิจการลูกเสือและคณะรัฐบาลได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ากิจการลูกเสือไทยในขณะนั้นยังไม่ดีพอพระราชบัญญัติลูกเสือโดยเฉพาะทำให้กิจการลูกเสือไม่เป็นอิสระ การบริหารงานไม่สัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ทำให้การปรับปรุงกิจการลูกเสือเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันกับต่างประเทศ ดังนั้นคณะรัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติลูกเสือขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2482 ส่วนกฎข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือก็คงมีอย่างเดิม หากแต่ได้แก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2509 ซึ่งเรียกว่า "ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509" และการลูกเสือไทยคงใช้ข้อบังคับนี้มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2482 นี้ ได้รับพระบรมราชโองการให้ตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร มีบทบัญญัติที่สำคัญ และน่าสนใจดังนี้¹

มาตรา 4 ให้คณะลูกเสือแห่งชาติมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกและอบรมกุลบุตรกุลธิดาให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่เกี่ยวข้องกับสิทธิการเมืองใด ๆ

ในเรื่องการปกครองและการดำเนินงานทั่ว ๆ ไปในลุ่มกลาง ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย สภานายก อุปนายก เลขาธิการ เภรัญญิก ผู้ตรวจการใหญ่ และกรรมการ การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้กระทำโดยประกาศพระบรมราชโองการ

การปกครองในส่วนภูมิภาค มาตรา 12 ให้จัดระเบียบปกครอง คือ

- (1) จังหวัดลูกเสือ
- (2) อำเภอลูกเสือ

โดยมีเขตตามเขตของจังหวัดและอำเภอ

เกี่ยวกับการจัดเหล่าลูกเสือ พ.ร.บ. ลูกเสือ พ.ศ. 2482 นี้ ได้จัดลูกเสือเป็น 2 เหล่า ตามมาตรา 22 คือ

- (1) ลูกเสือเล่นา
- (2) ลูกเสือสมุทรเล่นา

โดยกำหนดให้ลูกเสือมี 3 ชั้น คือ

- (1) ลูกเสือเอก
- (2) ลูกเสือโท
- (3) ลูกเสือตรี ตามเหล่าสังกัด

ผู้ที่จะสมัครเป็นลูกเสือต้องอายุแปดปีบริบูรณ์แล้ว และได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองด้วย

นอกจากนี้มาตรา 29 ยังได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือตาม

¹"พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2482" ราชกิจจานุเบกษา 56 (6 พฤศจิกายน 2482), หน้า 1507-1522.

เหล่าสังกัดเป็นลำดับ ดังนี้

(1) ยศชั้นนายกองมี 5 ชั้น คือ นายกองใหญ่ นายกองเอก นายกองโท นายกองตรี และนายกองจัตวา

(2) ยศชั้นผู้กำกับมี 3 ชั้น คือ ผู้กำกับเอก ผู้กำกับโท และผู้กำกับตรี

(3) ยศชั้นรองผู้กำกับมี 3 ชั้น คือ รองผู้กำกับเอก รองผู้กำกับโท และรองผู้กำกับตรี

การแต่งตั้งให้มียศตั้งแต่ชั้นผู้กำกับตรีขึ้นไป ให้ทำโดยการประกาศพระบรมราชโองการ

ในเรื่องวินัยมีแจ้งอยู่ในมาตรา 30 ว่า วินัยลูกเสือคือ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมคณะลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือต้องปฏิบัติตาม การลงโทษลูกเสือเมื่อผิดวินัยมี 4 ลักษณะ คือ

- (1) ภาคทัณฑ์
- (2) ต่าหมิโทษเป็นลายลักษณ์อักษร
- (3) สั่งพักขาดจากการเป็นสมาชิกภาพชั่วคราว มีกำหนดอย่างน้อยครั้งละไม่ต่ำกว่า 3 เดือน ไม่เกินกว่า 1 ปี
- (4) ลบชื่อออกจากทะเบียน

และมาตรา 34 ยังให้กองลูกเสือทุกกองจัดให้มีแผ่นทองไว้สำหรับประกาศชื่อลูกเสือที่มีความดีความชอบ และมีแผ่นคำไว้สำหรับประกาศชื่อลูกเสือที่ทำผิดวินัยและถูกลงทัณฑ์

นอกจากนี้ยังมีเหรียญลูกเสือสรรเสริญไว้สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือที่ได้ทำความดีความชอบตามเกณฑ์ที่บัญญัติไว้

เหรียญลูกเสือสรรเสริญ ตามมาตรา 37 แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ

- ชั้นที่ 1 เหรียญทองคำ
- ชั้นที่ 2 เหรียญเงิน
- ชั้นที่ 3 เหรียญทองแดง

และมาตรา 42 ลักษณะ 2 ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือทุกตำแหน่งนอกจากลูกา นายก มีบัตรประจำตัว

พระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ และการลูกเสือไทยได้ใช้มาอีกไม่กี่ปี กิจการลูกเสือก็เริ่มซบเซาลงเพราะสภาพการณ์ทางการเมือง และสภาวะสงคราม

พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2490

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช การลูกเสือไทยได้เริ่มมีการฟื้นฟูขึ้นใหม่ หลังจากซบเซาไปเป็นเวลาหลายปี

ครั้งนี้รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับใหม่ออกมาเพื่อเป็นหลักใหญ่ในการดำเนินกิจการต่อไป พระราชบัญญัตินี้มีชื่อว่า "พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2490" ซึ่งตราขึ้นไว้เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2490 สมัยที่พลเรือตรีวัลย์ อารังนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ใจความส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2482 แต่ในรายละเอียดส่วนปลีกย่อยบางประการได้แตกต่างกันออกไปบ้าง พระราชบัญญัติฉบับนี้มีข้อความทั้งสิ้น 56 มาตรา และแบ่งออกเป็น 7 สักขะ¹

สำหรับความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการลูกเสือนั้นได้กำหนดไว้ในมาตรา 5 ว่าให้คณะลูกเสือแห่งชาติมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมอนุชนให้เป็นพลเมืองดี ตามจารีตประเพณีบ้านเมืองและนานาชาติ

ในมาตรา 6 ได้กำหนดให้พระมหากษัตริย์ ทรงดำรงตำแหน่งบรมราชูปถัมภกคณะลูกเสือแห่งชาติ

ในเรื่องการปกครองและการดำเนินงานทั่วไปในส่วนกลางนั้น ก็คงกำหนดให้มีสภากรรมการกลางสภาลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้มีส่วนำนาจหน้าที่ในการนี้ดังที่เคยเป็นมา และกำหนดให้สภากรรมการกลางสภาลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วย สภานายก อุปนายก เลขานุการ เภรัญญิก และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า 5 คน การแต่งตั้งถอดถอนตำแหน่งเหล่านี้ให้กระทำโดยพระบรมราชโองการ

¹"พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490" ราชกิจจานุเบกษา 64 (14 มกราคม 2490), หน้า 40-49.

และในมาตรา 14 บัญญัติให้อุปนายกเป็นผู้ดำเนินการของสภากรรมการกลาง และให้หัวหน้างานเจ้าหน้าที่ลูกเสือประจำกองอำนวยการสภากรรมการกลางเพื่อปฏิบัติการตามสมควร

ในการปกครองส่วนภูมิภาคนั้น ก็คงจัดเป็นจังหวัดลูกเสือและอำเภอลูกเสือดังเดิม โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอเป็นผู้ตรวจการจังหวัดลูกเสือ และผู้ตรวจการอำเภอ-ลูกเสือโดยตำแหน่งตามลำดับ และเป็นนายกของคณะกรรมการจังหวัดลูกเสือ หรือนายกของคณะกรรมการอำเภอลูกเสือแล้วแต่กรณีโดยตำแหน่งอีกด้วย

เกี่ยวกับประเภทของลูกเสือนั้น ในมาตรา 28 ระบุว่าลูกเสือมี 3 ประเภท คือ

- (1) ลูกเสือวิสามัญ
- (2) ลูกเสือสามัญ
- (3) ลูกเสือสำรอง

มาตรา 29 กำหนดให้ลูกเสือสามัญ มี 4 ชั้น คือ

- (1) ลูกเสือหลวง
- (2) ลูกเสือเอก
- (3) ลูกเสือโท
- (4) ลูกเสือตรี

ส่วนลูกเสือวิสามัญและลูกเสือสำรองนั้นมีชั้นเดียว

คุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครเข้าเป็นลูกเสือนั้น มีกำหนดอยู่ในมาตรา 30 ว่า

"ผู้ที่ขอสมัครเป็นลูกเสือ จะต้องมีความประพฤติดี ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ เข้าใจที่แปลเป็นอย่างน้อย และได้รับความยินยอมของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นลายลักษณ์อักษร"

ส่วนตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือนั้น มาตรา 33 กำหนดไว้ดังนี้

- (1) ประธานคณะลูกเสือแห่งชาติ
- (2) ผู้ตรวจการใหญ่
- (3) รองผู้ตรวจการใหญ่
- (4) ผู้ตรวจการจังหวัดลูกเสือ
- (5) รองผู้ตรวจการจังหวัดลูกเสือ
- (6) ผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือ
- (7) รองผู้ตรวจการอำเภอลูกเสือ

- (8) ผู้กำกับลูกเสือ
- (9) รองผู้กำกับลูกเสือ
- (10) นายหมู่ลูกเสือ
- (11) รองนายหมู่ลูกเสือ

ทั้งนี้ ให้รักษานายกเป็นประธานคณะลูกเสือแห่งชาติโดยตำแหน่ง และให้อุปนายกเป็นผู้ตรวจการใหญ่คณะลูกเสือแห่งชาติโดยตำแหน่ง

ในเรื่องวินัยนั้น มีแจ้งอยู่ในมาตรา 38 ว่า

"ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมคณะลูกเสือแห่งชาติ ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นผิดวินัย"

การลงโทษเมื่อผิดวินัยนั้น มี 3 ลักษณะ คือ

- (1) คาสโทษ
- (2) ท่าโทษ
- (3) คัดชื่อออกจากทะเบียนลูกเสือ

ในล้นความดีความชอบ ก็ได้กำหนดให้มีเหรียญลูกเสือสรรเสริญเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไว้สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือผู้มีความดีความชอบ ซึ่งมีอยู่ 3 ชั้นด้วยกัน ตามลักษณะแห่งการกระทำคุณงามความดีนั้น ๆ

นอกจากนี้ยังมีเหรียญลูกเสือสดุดี เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้สำหรับพระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พนักงานเจ้าหน้าที่ลูกเสือ และบุคคลอื่น ๆ ที่มีอุปการคุณถึงขนาดหรือได้อุทิศกำลังกาย ก้าวส่งความคิดในการประกอบกิจการให้บังเกิดคุณประโยชน์แก่การลูกเสืออีกไล่ตหนึ่งด้วย

อนึ่ง ในมาตรา 55 ได้กำหนดให้หน่วยลูกเสือสดุดีให้มีแผ่นทองไว้สำหรับประกาศชื่อลูกเสือผู้มีความดีความชอบที่สมควรได้รับการยกย่องด้วย

ความในมาตรา 56 แห่งลักษณะ 7 อันเป็นบทเฉพาะกาล และเป็นมาตราสุดท้ายนั้น นับเป็นตอนสำคัญอันหนึ่งเกี่ยวกับการรื้อฟื้นขึ้นมาใหม่ขององค์การลูกเสือ มีความดังนี้

"มาตรา 56 ให้บรรดาทรัพย์สินทั้งสิ้น รวมตลอดทั้งสินทรัพย์ และหนี้สินเกี่ยวเนื่องกับทรัพย์สินของคณะลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งได้โอนให้เป็นขององค์การยุวชนแห่งชาติตามพระราช-

บัญญัติยุวชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2486 ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้"

ตามนโยบายแห่งความในมาตราสุดท้ายของพระราชบัญญัตินี้ บ่อหมายความว่าทรัพย์สินและหนี้สินทั้งสิ้นของคณะลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งได้ถูกโอนไปเป็นขององค์การยุวชนแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. 2486 นั้น ได้กลับคืนมาเป็นของคณะลูกเสือแห่งชาติตามเดิมแล้ว และเป็นการสลายตัวไปขององค์การยุวชนแห่งชาติ พร้อมกับสิ้นปฏิบัติการลูกเสืออันมาอีกวาระหนึ่ง

อนึ่ง ในขณะที่เดินทางราชการก็ได้ประกาศใช้กฎหมายฉบับที่เกี่ยวกับการนี้ออกมาอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งมีชื่อเรียกว่า "พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2486" ซึ่งตราออกมาเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2490 วันเดียวกับที่ได้ตราพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490 ออกมานั่นเอง ใจความสำคัญของพระราชบัญญัตินี้คือ ให้ยกเลิก "องค์การยุวชนแห่งชาติ"¹ ซึ่งได้เคยสถาปนาขึ้นมาที่องค์การลูกเสือในอดีตที่ผ่านมา

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507

หลังจากกิจการลูกเสือไทยได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ พุทธศักราช 2490 มาเป็นเวลานานถึง 17 ปี จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2507 คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ได้พิจารณาเห็นว่ากฎข้อบังคับที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ฉบับ พ.ศ. 2490 นั้นบางมาตราล้าสมัยไป หรือบางมาตรายังไม่ละเอียดชัดเจนเพื่อสะดวกในการปฏิบัติจึงได้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติฉบับ พ.ศ. 2490 ให้มีความละเอียดมากขึ้น แต่มาตรายังคงมีเท่าเดิมคือ 56 มาตรา ให้ชื่อว่า "พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507"² อันเป็นฉบับสุดท้ายที่การลูกเสือไทยเราใช้เป็นประจำปฏิบัติมาตราบเท่าทุกวันนี้ ความละเอียดของพระราชบัญญัติฉบับนี้มีพอสังเขปดังนี้

¹ "พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติยุวชนแห่งชาติ 2486 พ.ศ. 2490" ราชกิจจานุเบกษา 64 (14 มกราคม 2490), หน้า 38-39.

² "พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507" ราชกิจจานุเบกษา 81 (23 มกราคม 2507), หน้า 1-20.

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490

ในบททั่วไป กำหนดให้มีคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยบรรดาลูกเสือทั้งปวง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ

ให้คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมบ่มนิสัยลูกเสือให้เป็นพลเมืองดี ตามจารีตประเพณีบ้านเมืองและอุดมคติของลูกเสือ

มาตรา 8 ได้กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ

นอกจากนี้ที่พิเศษกว่าพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับอื่น ๆ คือ มาตรา 10 ให้คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติได้รับยกเว้น จากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และภาษีโรงเรือนตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ในเรื่องการปกครองและตำแหน่งงานทั่ว ๆ ไปในส่วนกลางนั้น ได้กำหนดรูปแบบใหม่ โดยให้มีสภาลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน นายรองนายกรัฐมนตรีเป็นอุปนายก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่น้อยกว่าสามสิบคน แต่ไม่เกินห้าสิบคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง อธิบดีกรมพลศึกษาเป็นกรรมการและเลขาธิการ

และมาตรา 12 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาลูกเสือไว้ ดังนี้

- (1) วางนโยบายเพื่อความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ
- (2) พิจารณารายงานประจำปี ของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ
- (3) ให้คำแนะนำ ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนการบริหารงานลูกเสือ นั้น มาตรา 17 ให้มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสิบห้าคนซึ่งสภาลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้ง อธิบดีกรมพลศึกษาเป็นกรรมการและเลขาธิการ โดยคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ เช่น ตำแหน่งงานตามวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติและตามนโยบายของสภาลูกเสือแห่งชาติ ส่งเสริมความสัมพันธ์กับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ออกข้อบังคับคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา วางระเบียบแบบแผนคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ฯลฯ

และมาตรา 21 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบและให้มีเจ้าหน้าที่ตามสมควร

ส่วนการปกครองส่วนภูมิภาคนั้น ได้จัดเป็นลูกเสือจังหวัดและลูกเสืออำเภอ โดยมีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และมีคณะกรรมการลูกเสืออำเภอมีนายอำเภอเป็นประธาน

ส่วนการบริหารให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด และศึกษาธิการจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด มีหน้าที่บริหารการลูกเสือในจังหวัด ส่วนลูกเสืออำเภอให้หมายอำเภอเป็นผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ โดยมีศึกษาธิการอำเภอเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ มีหน้าที่บริหารการลูกเสือในอำเภอ

เกี่ยวกับประเภทลูกเสือ ในมาตรา 35 ระบุว่าลูกเสือมี 4 ประเภท คือ

- (1) ลูกเสือสำรอง
- (2) ลูกเสือสามัญ
- (3) ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
- (4) ลูกเสือวิสามัญ

ลูกเสือสำรอง แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ดาวดวงที่ 1 ดาวดวงที่ 2 และดาวดวง

ที่ 3

ลูกเสือสามัญ แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ลูกเสือตรี ลูกเสือโท และลูกเสือเอก และอาจจัดให้มีเหล่าลูกเสือสมุทร และลูกเสืออากาศก็ได้

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีชั้นเดียว และอาจจัดให้มีเหล่าลูกเสือสมุทรและลูกเสืออากาศก็ได้

ลูกเสือวิสามัญ แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ เติร์ยมลูกเสือวิสามัญ (ระยะทดลอง) และลูกเสือวิสามัญ (ต้องได้เข้าประจำกองแล้ว) และอาจจัดให้มีเหล่าลูกเสือสมุทร และลูกเสืออากาศก็ได้¹

¹ คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงาน. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509. หน้า 33-46.

ส่วนตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ แจกอยู่ในมาตรา 37 โดยลำดับ ดังนี้

- (1) ผู้อำนวยการใหญ่
- (2) รองผู้อำนวยการใหญ่
- (3) ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่
- (4) ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
- (5) รองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
- (6) ผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ
- (7) รองผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ
- (8) ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
- (9) รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
- (10) ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
- (11) รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
- (12) ผู้กำกับลูกเสือ
- (13) รองผู้กำกับลูกเสือ
- (14) นายหมู่ลูกเสือ
- (15) รองนายหมู่ลูกเสือ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดำเนินการใหญ่ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองผู้ดำเนินการใหญ่ การแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

เรื่องวินัยนั้นได้กำหนดไว้ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติแทน โดยกำหนดการลงโทษ

เมื่อผิดวินัยไว้ 3 สถาน คือ

- (1) ตักเตือน
- (2) ทำโทษ
- (3) คัดชื่อออกจากทะเบียน

ในล้นความดีความชอบ มาตรา 45 กำหนดให้มีเหรียญสรรเสริญเป็นเครื่องราชูปถัมภ์รางวัลไว้สำหรับพระราชแก่ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ผู้มีความดีความชอบ

และมาตรา 48 กำหนดให้มีเหรียญลูกเสือสดุดี เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้สำหรับพระราชทานผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ เจ้าหน้าที่ลูกเสือ และบุคคลอื่นที่มีอุปการคุณถึงขนาด หรือที่ได้อุทิศกำลังกาย หรือกำลังความคิดในการประกอบกิจการให้บังเกิดคุณประโยชน์แก่การลูกเสือ

อนึ่ง เมื่อมีผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น เพื่อบำรุงการลูกเสือ มาตรา 52 ก็ยังกำหนดให้มีเข็มลูกเสือล่่มมาคุณไว้ตอบแทนอีกด้วย

มาตราสุดท้ายแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ระบุถึงบทลงโทษแก่บุคคลภายนอกที่แต่งเครื่องแบบลูกเสือไว้ดังนี้ "มาตรา 56 ผู้ใดแต่งเครื่องแบบลูกเสือโดยไม่มีสิทธิเพื่อให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ หรือเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ"

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องด้วยกฎหมายว่าด้วยลูกเสือที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไม่เหมาะสมล่่มด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น สภากรรมการกลางส่ดการลูกเสือแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ทั้งด้านนโยบายและบริหารมิได้มีบทบัญญัติกำหนดระยะเวลาให้กรรมการหันตำแหน่ง ซึ่งเป็นเหตุให้งานล่าช้า ฯลฯ ล่่มควรแยกงานนโยบาย และงานบริหารออกจากกันเป็นส่ดส่วน และเพื่อความเจริญของการลูกเสือ จำเป็นต้องอาศัยกำลังจากทางราชการหลายฝ่าย จึงได้มีบทบัญญัติให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง นอกจากนั้นการลูกเสือเป็นงานล่ากล จึงควรปรับปรุงกิจการบางอย่างให้ล่อดคล้องกับการลูกเสือล่ากลจึงล่่มควรยกเลิกกฎหมายเก่าและส่ดทำกฎหมายใหม่ให้เหมาะสมล่่มยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2509

พระราชบัญญัติลูกเสือ ฉบับ พ.ศ. 2507 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติฉบับสุดท้าย มีข้อความบางมาตราที่คลุมเครือไม่ชัดเจน คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ และรัฐบาลจึงได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในมาตรา 43 และมาตรา 54 พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเรียกว่า "พระราชบัญญัติ-

ลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2509"¹ มีรายละเอียดในส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ

มาตรา 43 ห้ามมิให้ผู้ใดจัดทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่าย ซึ่งรูปตรา หรือเครื่องหมายอันเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของ เครื่องแบบลูกเสือ หรือประกอบเครื่องแบบลูกเสือ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะลูกเสือแห่งชาติ

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือโดยการห้ามมิให้ผู้ใดจัดทำหรือนำ เข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อจำหน่ายวัตถุบางอย่างที่เกี่ยวกับเครื่องแบบลูกเสือ ควรจะห้ามรวมทั้งรูปตราหรือเครื่องหมายอันเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของ เครื่องแบบลูกเสือ หรือประกอบเครื่องแบบ ลูกเสือด้วย จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้เพื่อความเหมาะสมสมควรดังกล่าว

พระราชบัญญัติลูกเสือฉบับสุดท้าย พ.ศ. 2507 นี้ใช้มาจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2528 เป็น เวลา 21 ปีแล้ว แต่ยังคงมีความสำคัญอยู่เพราะเป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจการลูกเสือ ของไทย และการลูกเสือไทยต้องยึดถือหลักปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติลูกเสือฉบับใหม่ในวันข้างหน้า

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹"พระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2509" ราชกิจจานุเบกษา 83 (16 กันยายน 2509), หน้า 87-89.